ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

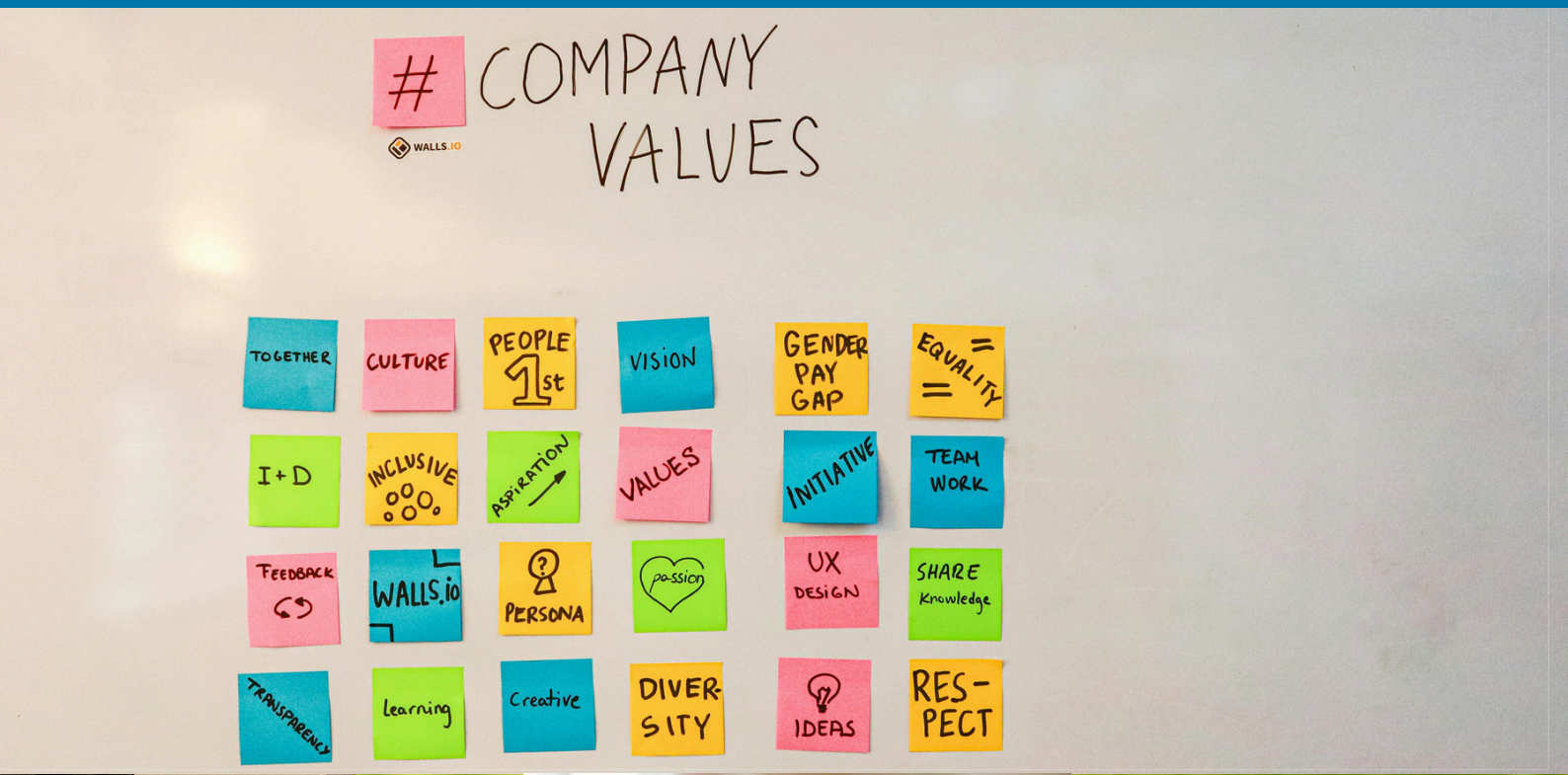

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Introducció

Aquest document té per objectiu oferir informació actualitzada sobre el sector de l'economia social i solidària, podràs conèixer les professions, quin itinerari formatiu realitzar per a treballar en una ocupació del sector i conèixer els principals canals de recerca entre altres aspectes.

Trobaràs tota la informació agrupada en els següents apartats:

- Descripció
- Lleis reguladores
- Tendències de futur del sector
- Formació relacionada
- Referents del sector
- Canals de recerca en el sector de l'Economia Social i Solidària

Data edició: desembre 2025

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Descripció

Diverses definicions:

L'economia social i solidària (ESS) és un model econòmic alternatiu al capitalisme i als sistemes econòmics autoritaris controlats per l'Estat. Es basa en la col·laboració, l'autogestió i la solidaritat per satisfer les necessitats de les persones i del planeta, en lloc de la recerca del lucre.

Principis clau de l'ESS:

- Primat de les persones: L'ESS col·loca el benestar de les persones per sobre del benefici econòmic. Les empreses i organitzacions de l'ESS es gestionen democràticament pels seus membres, els quals comparteixen els beneficis i prenen les decisions de manera conjunta.
- Solidaritat: L'ESS fomenta la cooperació i el suport mutu entre les persones i les comunitats. Les empreses i organitzacions de l'ESS treballen juntes per assolir objectius comuns i compartir recursos.
- Equitat: L'ESS busca crear una societat més justa on tothom tingui les mateixes oportunitats per prosperar. Les empreses i organitzacions de l'ESS es comprometen a pràctiques justes i equitatives en totes les seves operacions.
- Sostenibilitat: L'ESS promou l'ús responsable dels recursos naturals i la protecció del medi ambient. Les empreses i organitzacions de l'ESS adopten pràctiques sostenibles per reduir el seu impacte ambiental.

Definició de la llei estatal 5/2011 de 29 de març d'Economia Social

"Es denomina economia social al conjunt de les activitats econòmiques i empresarials, que en l'àmbit privat duen a terme aquelles entitats que, de conformitat amb els principis recollits en l'article 4, (principis rectors) persegueixen bé l'interès col·lectiu dels seus integrants, bé l'interès general econòmic o social, o tots dos."

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

En resum, l'economia social i solidària és una economia transformadora que posa a les persones al centre i cerca reportar un benefici social, comunitari i mediambiental a l'entorn on opera i fa negocis.

Principis i valors de l'Economia Social i Solidària

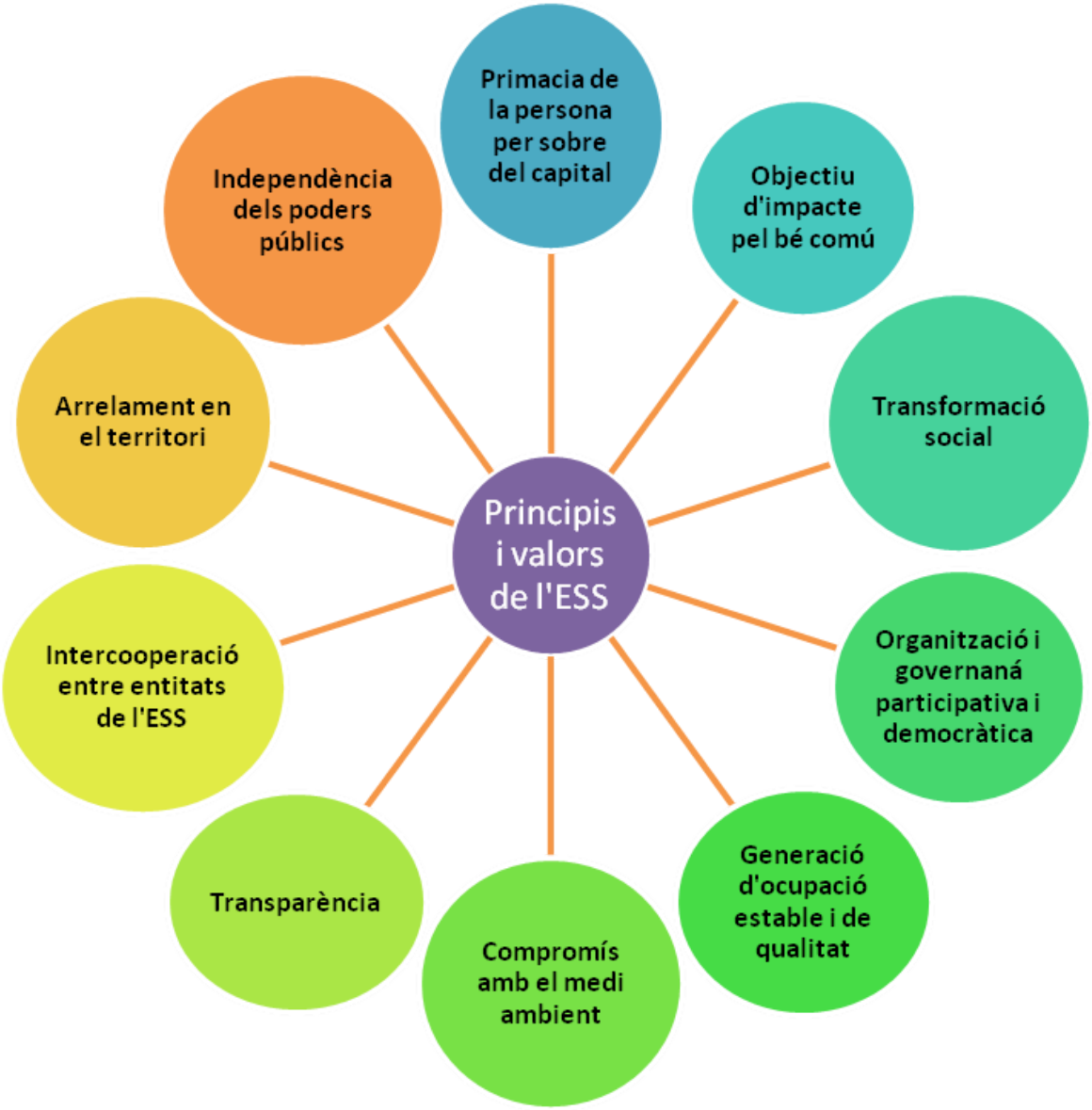

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Lleis reguladores

- Ley 5/2011, de 29 de marzo, de Economía Social (LES)

- Resolució del Parlament Europeu, de 5 de juliol de 2018, sobre l'economia social i solidària: Aquesta resolució reconeix el paper important de l'ESS en la creació d'ocupació, la cohesió social i el desenvolupament sostenible. Insta a la Comissió Europea a adoptar mesures per a fomentar l'ESS a tota la Unió Europea.

- Pla d'acció europeu per a l'economia social 2014-2020: Aquest pla d'acció conté un conjunt de mesures per a impulsar el desenvolupament de l'ESS a tota la Unió Europea, com ara la creació d'una xarxa europea de l'ESS, la promoció de la investigació i la innovació en aquest àmbit i el suport a la internacionalització de les empreses de l'ESS.

- Avantprojecte de llei de l'economia social i solidària de Catalunya.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Tendències de futur del sector

L'economia social i solidària (ESS) s'està posicionant com una alternativa viable al model econòmic dominant, amb un creixement notable en els últims anys. Davant d'aquest panorama, diversos experts assenyalen les següents tendències de futur per a l'ESS:

1. Augment del reconeixement i el suport institucional:

- Des d'Europa s'estan impulsant polítiques públiques pel foment de l'ESS com a economia transformadora i amable amb el medi ambient, acompanyada de fons i subvencions per aquest desplegament. A l'Estat Espanyol el ministeri de treball ha passat a anomenar-se "Ministerio de trabajo i Economia Social"

2. Enfortiment de la xarxa d'entitats de l'ESS:

- La xarxa d'entitats de l'ESS col·labora i coopera per impulsar el canvi de model econòmic i cultural que faci créixer unes bones pràctiques empresarials i transformadores.
- Economia Col·laborativa: L'economia col·laborativa està guanyant popularitat, amb plataformes que faciliten el lloguer, intercanvi i compartició de recursos, promocionant així l'ús eficient dels productes i la reducció del consum excessiu.

3. Integració de les tecnologies digitals:

- Factor clau que està incrementant l'impuls i el coneixement de les entitats arreu del món i permet estalviar recursos i arribar molt més lluny.
- Manufactura Avançada i Impressió 3D Sostenible: La impressió 3D està emergint com una tecnologia clau per a la producció personalitzada i localitzada de productes, reduint la necessitat de transport i minimitzant el malbaratament de materials. A més, s'estan desenvolupant materials sostenibles i reciclables per a la impressió 3D.
- Blockchain per a la Transparència i la Traçabilitat: La tecnologia blockchain està sent utilitzada per crear registres descentralitzats i immutables que permetin una major transparència i traçabilitat en les cadenes d'aprovisionament de productes sostenibles, com ara aliments orgànics o materials reciclats.

- Plataformes Digitals de Compartició de Recursos: Les plataformes digitals estan facilitant la compartició i l'intercanvi de recursos entre empreses i comunitats, fomentant l'ús compartit d'equips, vehicles i espais de treball per minimitzar el consum de recursos i reduir el malbaratament.

4. Transició cap a una economia més sostenible:

- L'ESS té un paper imprescindible per assolir la transició cap a una economia més sostenible i respectuosa amb el medi ambient.
- Les empreses de l'ESS estan ben posicionades per a implementar pràctiques sostenibles i promoure el consum responsable.
- Circularitat en les Ciutats: Les ciutats estan jugant un paper clau en la transició cap a l'economia circular. Iniciatives com l'ús de materials reciclats en la construcció, la promoció de la mobilitat sostenible i la implementació de sistemes de gestió de residus avançats estan emergint com a prioritats urbanes.
- Consum Responsable: Els consumidors estan mostrant un creixent interès en productes i serveis sostenibles. L'augment de la demanda de productes amb etiqueta ecològica, fabricats amb materials reciclats o amb baix impacte ambiental, està influenciant les pràctiques empresarials i la cadena de subministrament.
- Regulació Ambiental: Les regulacions governamentals estan canviant per promoure l'economia verda i circular. S'estan implementant polítiques que incentivin la transició cap a energies netes, la reducció de residus i l'ús eficient dels recursos, creant així un marc més favorable per a la sostenibilitat empresarial.
- Educació i Sensibilització: L'educació i la sensibilització sobre les qüestions ambientals estan jugant un paper clau en la promoció de l'economia verda i circular. La formació dels consumidors, empreses i professionals en pràctiques sostenibles és fonamental per a la seva adopció i implementació efectiva.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

5. Enfortiment del paper de les dones i els joves:

- L'ESS inicia la seva activitat amb una visió de diversitat, inclusió, equitat i igualtat, ja que primen les persones per davant del capital, de forma que cerca la inclusió de tots els col·lectius i impulsa la conciliació integrant les cures dintre dels seus equips de treball.

6. Creixement en sectors estratègics:

- Es preveu un creixement de l'ESS en sectors estratègics com ara l'atenció a les persones, la producció d'aliments ecològics, les energies renovables i la cultura.
- Això permetrà a l'ESS tenir un impacte més significatiu en la construcció d'una societat més justa i sostenible.

A més d'aquestes tendències generals, cal destacar que l'ESS s'haurà d'adaptar als reptes específics de cada context local i regional.

En resum, el futur de l'economia social i solidària es presenta ple d'oportunitats. Amb el suport polític i institucional adequat, la innovació social i la integració de les tecnologies digitals, l'ESS té el potencial de contribuir a la construcció d'un món més just, sostenible i solidari.

Recursos per a aprofundir en les tendències de futur de l'ESS:

- RIPESS - Red Internacional de Economía Social Solidaria
- OIT - Organización Internacional del Trabajo:
- Fundación CIRIEC:
- Gouvernement du Canada:

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Formació relacionada

L'economia social i solidària comprèn una àmplia diversitat de perfils, motiu pel qual la formació relacionada amb el sector és molt àmplia i es pot trobar en diferents formats.

En aquest apartat destaquem les formacions més rellevants en l'àmbit universitari, i per proximitat les formacions específiques que es poden trobar a l'Ateneu del Maresme, CoopMaresme.

- Postgrau en Gestió de cooperatives i Economia Social: TecnoCampus:
- Especialització en Economia Social i Solidària: Desenvolupament local, cooperativisme i transformació social.
- Postgrau en Economia Social i Solidària: Ciutat invisible.
- Formacions CoopMaresme

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Referents del sector

Ajuntament de Mataró

Informació sobre el Pla Estratègic d'Economia Social i Solidària de Mataró (2021) que va ser impulsat per l'Ajuntament de Mataró i és elaborar de forma participativa amb la Fundació Unió de Cooperadors de Mataró, l'Ateneu Cooperatiu del Maresme (CoopMaresme), la Càtedra d'Economia Social del TecnoCampus, així com amb el teixit d'empreses i entitats cooperatives (representat per Can Fugarolas).

COOP MARESME ATENEU COOPERATIU

És l'Ateneu cooperatiu del Maresme. Actua com a antena i altaveu de l'economia social i solidària i el cooperativisme per identificar necessitats i oportunitats econòmiques. Treballen per dinamitzar, multiplicar i estimular les iniciatives i les potencialitats de l'economia social i cooperativa amb l'objectiu de crear riquesa al territori i ocupació estable i de qualitat.

Diputació Barcelona

Informació i recursos per facilitar la integració d'elements de l'economia social i solidària a les estratègies i els instruments de gestió de les polítiques de promoció econòmica i ocupació als municipis de la demarcació.

Generalitat de Catalunya

Informació sobre cooperatives i societats laborals, també dades estadístiques i el Registre de Cooperatives i Societats laborals.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

TecnoCampus Mataró-Maresme

Informació sobre formació de postgrau i màster especialitzada en l'economia social.

xes Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya

La Xarxa d'Economia Solidària (XES) és una organització formada per més de 500 sòcies. Defensa un sistema econòmic respectuós amb les persones, el medi ambient i els territoris que funciona sota criteris democràtics, d'horitzontalitat, transparència, equitat i participació.

XMESS XARXA DE MUNICIPIS PER L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Municipis que fomenten l'economia social i solidària als seus territoris i, per fer-ho, van constituir aquesta Xarxa. La finalitat de la XMESS és promoure, reforçar i consolidar aquest àmbit, fixant objectius i estratègies comunes, com també fomentant la cooperació i l'acció conjunta entre els seus membres, i fer-ho des del diàleg permanent amb els seus actors.

Directori d'activitats econòmiques de Mataró

Eina digital recull informació sobre comerços, serveis i restauració en planta baixa a Mataró

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Canals de recerca en l'economia social i solidària

Portals i App específiques per a la recerca de feina en l'economia social i solidària:

Economia solidària

Organització de segon grau formada per més de 160 organitzacions d'economia solidària. Disposa d'un apartat web de treballa amb nosaltres on publiquen les ofertes de la Xarxa d'Economia Social.

POTS

Portal de recerca de feina en el tercer sector. Un punt de trobada per a professionals de l'àmbit social que cerquen feina i per a entitats del tercer sector social que necessiten incorporar talent a les seves organitzacions

Up me up

App que ofereix serveis a persones en recerca de feina en el sector de l'economia social i solidària.

Autocandidatures en l'economia social i solidària:

***Abacus* cooperativa**

Cooperativa especialitzada en la venda de materials educatius, culturals i d'oci. La seva web disposa de un espai de "treballa amb nosaltres" on podràs presentar la teva candidatura i accedir a les seves ofertes.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

***Bon Àrea* cooperativa**

Cooperativa del sector Agroalimentari que desenvolupa totes les activitats ramaderes, industrials i comercials necessàries per arribar al consumidor sense intermediaris. Al seu web tenen un apartat de "treballa amb n un apartat de "treballa amb nosaltres".osaltres".

Consum

Xarxa de supermercats amb més de 900 supermercats a l'estat. Compta amb un apartat a la seva web de "treballa amb nosaltres".

Fundació Intermedia

Plataforma de Selecció de professionals per competències de la Funcació Intermedia. Inscriu-te a una oferta de feina o troba candidats/es.

Fundació Pere Tarrés

Organització no lucrativa educativa i d'acció social que va néixer amb la finalitat de promoure l'educació en el temps de lleure de nens i joves. Gestiona diversos projectes educatius al llarg de l'any així com diferents casals i colònies d'estiu. Disposen d'un apartat web de "treballa amb nosaltres".

Fundesplai

Fundació que desenvolupa un ampli ventall de programes, campanyes i activitats a favor dels infants, els/les joves i les famílies. Gestionen diversos projectes i casals i colònies d'estiu. Disposen d'un apartat al seu web de "treballa amb nosaltres".

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Solidança

Entitat social que té per objectiu promoure la inserció sociolaboral i les accions formatives de col·lectius en situació de vulnerabilitat social de l'entorn. Aquesta acció és possible gràcies a la realització d'activitats vinculades a la gestió i revalorització de residus i a l'impuls d'iniciatives enfocades en l'economia circular i a la prevenció de residus.

Som Connexió

Cooperativa de telecomunicacions sense ànim de lucre que compta amb un apartat de "treballa amb nosaltres" a la seva pàgina web.

Som.Energia

És una cooperativa de consum d'energia verda sense ànim de lucre. Les seves activitats principals són la comercialització i la producció d'energia d'origen renovable. No disposen d'apartat de treballa amb nosaltres, però pots fer autocandidatura a través de l'apartat contacta a la seva web.

Suara Cooperativa

És una cooperativa de serveis del sector de l'atenció a les persones. Realitzen diferents tipus de serveis per donar resposta a les necessitats de les persones en tot el seu cicle vital. Disposen d'un apartat web de gestió de talent des d'on pots inscriure't i consultar les seves ofertes.

Borsa de treball Ajuntament de Mataró

A la borsa de treball del SOM podràs trobar ofertes del sector de l'Economia Social i Solidària de la zona de Mataró i rodalies.

Llista google

Llista google d'empreses de l'economia social i solidària de la zona de Mataró.